

Sygnatura akt VI Ka 331/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **9 czerwca 2015 r.**

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Trzeja-Wagner

Sędziowie SSO Marcin Schoenborn

SSR del. Małgorzata Peteja-Żak (spr.)

Protokolant apl. adw. Paweł Czyż

przy udziale Janusza Smagi

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 9 czerwca 2015 r.

sprawy **T. K. syna M. i B.,**

ur. (...) w R.

oskarżonego z art. 178a § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 18 lutego 2015 r. sygnatura akt II K 1128/14

na mocy art. 437 k.p.k., art. 438 k.p.k., art. 624 § 1 k.p.k.:

1. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 3 w ten sposób, że obniża do 1 (jednego) roku wymiar środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych;
2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
3. zwalnia oskarżonego od zapłaty wydatków postępowania odwoławczego, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 331/15

UZASADNIENIE WYROKU

z dnia 9 czerwca 2015r.

Sąd Rejonowy w Zabrze wyrokiem z dnia 18 lutego 2015r., w sprawie o sygn. II K 1128/14, uznał oskarżonego T. K. za winnego popełnienia czynu polegającego na tym, że w dniu 10 listopada 2014r. w Z. będąc w stanie nietrzeźwości 0,74 mg/l i 0,73 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu kierował w ruchu drogowym samochodem marki R. (...) o nr rej. (...), tj. czynu wyczerpującego znamiona przestępstwa z art. 178a § 1 kk i za ten czyn na mocy tego przepisu

wymierzył oskarżonemu karę 9 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na mocy art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił na okres próby 3 lat.

Nadto na mocy art. 42 § 2 kk Sąd Rejonowy orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat, a na mocy art. 63 § 2 kk zaliczył na poczet tego środka karnego okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 10 listopada 2014r.

Na mocy art. 49 § 2 kk Sąd orzekł wobec oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 300 złotych oraz zasądził na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, obejmujące wydatki w kwocie 70 złotych oraz opłatę sądową w wysokości 180 złotych.

Od niniejszego wyroku apelację wywiódł oskarżony, który zaskarżył wyrok w części dotyczącej orzeczenia o środku karnym w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat.

Wyrokowi zarzucił rażąco niewspółmierność kary poprzez orzeczenie zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat, podczas gdy okoliczności popełnienia przestępstwa, w szczególności konsekwentne przyznanie się do popełnienia występku, stosunkowo niewielkie przekroczenie stanu uznawanego za stan nietrzeźwości, okoliczności, w których do tego doszło, czyli w nocy na drodze o niewielkim natężeniu ruchu drogowego, a przede wszystkim fakt, iż wymierzona oskarżonemu kara w największym stopniu odbije się niekorzystnie na jego rodzinie, przemawiają za orzeczeniem tego środka w niższym rozmiarze, odpowiadającym dyrektywom wynikającym z treści art. 53 kk.

Stawiając taki zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dot. orzeczenia o karze poprzez orzeczenie środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres jednego roku.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja oskarżonego zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie należy zauważyć, że w sytuacji gdy skarżący nie kwestionuje ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd I instancji, a wskazujących na sprawstwo i zawinienie oskarżonego, jak i prawnomaterialnej oceny jego zachowania odnoszącej się do kwalifikacji czynu, Sąd odwoławczy zwolniony jest od szczegółowych w tym zakresie rozważań. Kontrola odwoławcza przeprowadzonego przez Sąd I instancji postępowania dowodowego, zaskarżonego orzeczenia oraz jego uzasadnienia skutkować jednak musiała koniecznością zmiany zaskarżonego wyroku w zakresie długości orzeczonego przez tenże Sąd obligatoryjnego środka karnego w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych.

Trzeba podkreślić, że Sąd Rejonowy dokładnie przeprowadził postępowanie dowodowe, w trakcie którego przedsięwziął niezbędne i odpowiednie czynności celem wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności w sprawie. Zgromadzone dowody poddał wnikliwej analizie, a w motywach zaskarżonego orzeczenia ustosunkował się do przeprowadzonych dowodów. Wyjaśnił, którym dowodom dał wiarę i dlaczego, a także które okoliczności sprawy można na ich podstawie uznać za udowodnione. Przedstawiona przez Sąd I instancji analiza dowodów w pełni zasługiwała na uwzględnienie. Była ona spójna i uwzględniała zasady doświadczenia życiowego, w tym zawodowego. Zasadność ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego odpowiadała prawidłowości logicznego rozumowania, nadto analiza ta nie wykraczała poza ramy swobodnej oceny dowodów, pozostając pod ochroną przepisu art. 7 kpk.

Jako, że skarżący zarzucił orzeczeniu rażąco niewspółmierność kary, Sąd Okręgowy poddał kontroli całe rozstrzygnięcie o karze w myśl art. 56 kk, nie znalazł jednak podstaw do zakwestionowania orzeczenia o karze, podniesiony zaś w środku odwoławczym zarzut rażącej niewspółmierności kary w odniesieniu do orzeczonego względem oskarżonego zakazu prowadzenia pojazdów uznał za trafny.

Wskazać należy, iż zarzut rażącej surowości kary, który może też stanowić podstawę wniesienia środka odwoławczego w przypadku rażącej niewspółmierności orzeczonego środka karnego, jako że do orzekania tych środków stosuje

się odpowiednio zasady wymiaru kary (art. 56 kk), może być zasadny tylko wtedy, gdy na podstawie ujawnionych okoliczności, które powinny mieć zasadniczy wpływ na wymiar kary, można było przyjąć, że zachodziłaby wyraźna różnica pomiędzy karą wymierzoną przez Sąd I instancji a karą, jaką należałoby wymierzyć w następstwie prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary określonych w art. 53 kk oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo SN (zob. wyrok SN z dn. 14 XI 1973r., III KR 254/73, OSNPG 1974/3-4/51). Niewspółmierność zachodzi zatem wówczas, gdy suma zastosowanych kar i innych środków, wymierzona za przypisane przestępstwa, nie odzwierciedla należyście stopnia szkodliwości społecznej czynu i nie uwzględnia w wystarczającej mierze celów kary (zob. wyrok SN z dn. 30 XI 1990r., Wr 363/90, OSNKW 7-9/1991, poz. 39). Nie chodzi przy tym o każdą ewentualną różnicę co do jej wymiaru, ale o różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby – również w potocznym znaczeniu tego słowa - „rażąco” niewspółmierną, tj. niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować (zob. wyrok SN z dn. 2 II 1995r., II KRN 198/94, OSNPP 6/1995, poz. 18).

W ocenie Sądu Odwoławczego wymierzona przez Sąd I instancji kara 9 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 lat w żadnym razie nie nosi znamion nadmiernej surowości. Sąd meriti dążył do tego, by kara ta wypełniała wymogi prewencji ogólnej i spełniała swoje cele w zakresie społecznego oddziaływania, zaś dla samego oskarżonego była stanowczą przestrożą na przyszłość, wypełniającą w stosunku do niego także cele zapobiegawcze i wychowawcze. Wszystkie powyżej omawiane okoliczności przy wyrokowaniu miał w polu widzenia Sąd I instancji, uwzględniając je w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia.

Oskarżony nie dał posłuchu normie nakazującej kierującemu zachowanie trzeźwości w ruchu drogowym. Świadom ilości spożytego alkoholu podczas całego dnia, zamiast przestrzegać kardynalnej reguły rządzącej ruchem drogowym zdecydował się na jazdę samochodem na terenie R., jadąc w godzinach późnonocnych na spoczynek nocny z remontowanego lokalu do mieszkania zajmowanego wraz z rodziną. Jest zatem oczywiste, że takim zachowaniem stwarzał on zagrożenie dla bezpieczeństwa na drodze. Pora oraz rodzaj drogi, po której w stanie nietrzeźwości kierował pojazdem oskarżony, z abstrakcyjnego zagrożenia bezpieczeństwa w ruchu drogowym, jakie jego zachowanie z istoty stwarzało dla niego samego, jak również dla innych uczestników ruchu, faktycznie czyniły je w znacznym stopniu konkretnym i realnym. Jako dojrzały człowiek winien był zdawać sobie sprawę z tego, iż swoim nieodpowiedzialnym zachowaniem, prowadząc pojazd w stanie nietrzeźwości, powodował zagrożenie dla bezpieczeństwa w ruchu lądowym i tego konsekwencje musi teraz ponieść. Te wszystkie okoliczności Sąd Rejonowy miał na uwadze ustalając wymiar kary i środków karnych, w sposób właściwy ocenił więc stopień społecznej szkodliwości przypisanego mu czynu oraz stopień jego zawinienia, dostrzegając równocześnie, iż stwierdzony stopień nietrzeźwości oskarżonego był oczywiście większy od tego, który wyznacza granicę pomiędzy występkiem, a wykroczeniem z art. 87 § 1 kw. Jest także oczywiste i to, iż wbrew zarzutowi apelującego stan nietrzeźwości oskarżonego był znaczny, bo dwukrotnie przekraczał ustawowy próg stanu nietrzeźwości, decydujący o zrealizowaniu znamiona przestępstwa. Te wszystkie okoliczności Sąd merytoryczny miał na względzie dążąc do tego, by orzeczona kara i środki karne wypełniały wymogi prewencji ogólnej i spełniały swoje cele w zakresie społecznego oddziaływania, zaś dla samego oskarżonego były stanowczą przestrożą na przyszłość, wypełniającą w stosunku do niego także cele zapobiegawcze i wychowawcze.

Jest jednak prawdą i to, że szereg okoliczności, związanych z osobą sprawcy, jego właściwościami i warunkami osobistymi, Sąd pominął przy wyrokowaniu. Trzeba bowiem podkreślić za skarżącym, iż nie jest on już osobą młodą, jest jednak dotychczas osobą niekaraną, posiadającą wyuczony zawód i stałą pracę zarobkową, a więc sprawcą prowadzącym ustabilizowany tryb życia. Jego właściwości i warunki osobiste, a także dotychczasowy sposób życia nie budzą żadnych zastrzeżeń. Na zlecenie Sądu I instancji został sporządzony wywiad środowiskowy w stosunku do oskarżonego, którego wyników jednak Sąd właściwie nie ocenił. Wszak z treści tego dokumentu wynika bezsprzecznie, iż oskarżony w miejscu zamieszkania posiada pozytywną opinię, nie wchodził dotychczas w konflikt z prawem, zaś jego sytuacja rodzinna i majątkowa jest nader trudna. Prowadzi on wspólne gospodarstwo z niepełnosprawną konkubiną, na ich wspólnym utrzymaniu pozostaje troje małoletnich dzieci (przy czym jeden z synów konkubiny jest także osobą niepełnosprawną, tj. z lekkim stopniem upośledzenia umysłowego), oskarżony posiada nadto ze związku małżeńskiego 16-letniego syna, który zamieszkuje pod O. i z którym utrzymuje on dobry kontakt, płacąc na jego rzecz alimenty. Wszystkie te okoliczności zdaniem Sądu odwoławczego wskazują i potwierdzają to, co podnosi skarżący, a

mianowicie, iż zdarzenie objęte aktem oskarżenia w niniejszej sprawie było jedynie incydem w życiu oskarżonego, zaś samo wszczęcie postępowania wobec niego i skazanie będą stanowić dla niego nauczkę na całe życie. Mając na uwadze prezentowaną przez oskarżonego postawę, jego wyjaśnienia, wyrażenie szczerzej skruchy i żalu, w ocenie Sądu II Instancji brak jest potrzeby zmiany postawy sprawcy czynu, która jest stabilna i pozytywna wobec porządku prawnego, a przestępstwo, którego się dopuścił jest tylko jednorazowym błędem życiowym, przypadkiem ocenionym przez niego negatywnie, epizodem, którego karygodność sam sobie uświadamia. Negatywne, podnoszone przez niego życiowe konsekwencje tego czynu, a to trudności w dojeździe na rehabilitację konkubiny i jej syna, a także obniżone przez pracodawcę uposażenie, są wystarczającymi, acz naturalnymi dolegliwościami dla sprawcy tego przestępstwa. Niniejsze postępowanie stanowi nauczkę dla sprawcy, z której wywiedzie on odpowiednie, konstruktywne wnioski na przyszłość ze swojego nagannego postępowania.

Konkludując, wymierzona przez Sąd Rejonowy kara oraz środki karne w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych (jednak na okres jednego roku) i orzeczonego świadczenia pieniężnego są współmierne do stopnia winy oskarżonego i okoliczności przypisanego mu czynu. Tak kształtowane kara i środki karne zdaniem Sądu spełnią cele zapobiegawcze i wychowawcze w stosunku do oskarżonego, a także cele w zakresie kształtowania świadomości społecznej.

Mając to wszystko na uwadze, Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w pkt 3 poprzez obniżenie do 1 roku wymiaru środka karnego w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, w pozostałej części, uznając zaskarżony wyrok za prawidłowy i słuszny, nadto wolny od jakichkolwiek uchybień, w szczególności tych podlegających uwzględnieniu niezależnie od kierunku i granic zaskarżenia, utrzymał go w mocy.

Nadto zwolniono oskarżonego od zapłaty wydatków postępowania odwoławczego, przy uwzględnieniu aktualnej sytuacji finansowej sprawcy, uznając, iż ich uiszczenie stanowiłoby nadmierne obciążenie dla jego budżetu domowego.